

Az „Egyetértés” melléklete.

— 207-ik számához.

KÖZGAZDASÁG.

A Duna mint világgazdalmi út.

II.

Azon római államférfi, ki a Karthago fennállása által a római államot és az „örök város” allandóan veszelgette látta s minden — bármily tartalmu — szonoklatát e stereotyp szavakkal végző „Ceterum censeo Carthagine d-landam esse”, polgáritársai a hazafiság mintapéldyá gyanánt dícsőitették. Magyarországnak azon polgára, ki rá mutat minden alkalommal a Dunának, az ország ezen felekezési ereinek szabályozására, a ki ezen szabályozási munkát minden megteremtendő vasut munkálatainak sürögésbeinek nyilváníta ugyanazon hazafini kötelességet teljesíti mint Róma nagy fia. Az a kérdés vajon az, a mi ezen irányművet illeti, megfelelő-e a gyakorlat körteleményeinek, vajjon ezen rendszer követéseiben ezen mi nyugszik, képesek-e feladatukat megoldani és a helyzet színvonalának alkalmas-e, oly döntő fontossággal bír az ország különösen pedig a főváros sorsára, hogy hozzáképest minden más kérdés ugy szólna csak mellesleg fontosságnak.

Ha a francia elmondhatja fővárosáról azt, hogy: „Paris Franciaország”, ugy ez még sokkal nagyobb mértékben áll Budapestre nézve; Budapest nélkül és Budapest nemzetközi jelentősége nélkül, Magyarország megszűnt — legalább a magyar számar — Magyarországának lenni.

Jogosult tehát azon kérdés, vajjon országunk fővárosa, összes nemzeti, közművelődési és közgazdasági létünknek ezen képviselője biztosítva van-e azon lételem elem rombolása ellen, a mely ezen város lakosságát minden fel fordulattal aggályos felemlemléssel tölti el? Nem esoda tehát, ha mindenféle a leg-sürgősebb feladatnak tekintetük az, hogy törvények meg haladók nélkül mindegy, a mi a főváros vízvezeték ellen való biztosítására szükségesnek mutatkozik.

Már pedig az 1838-iki árvíz felett tett észleletek, továbbá az 1841., 1848. és 1850-iki magas víz állások, valamint az 1876-ki legmagasabb vízállás fenyesen behozonyították, hogy a vesztő évek a jégeljárások, melyek a vizet a folyam-ágy kizsírítják. A tapasztalat s a vízutannal tudomány ezen jégeljárások mértékére, csak megszorítottlag hat, minthogy hatásai a jégképződéstől magától függenek. Egyáltalán a katasztrófa annál teljesebb, minél alacsonyabb volt a vízállás a jégképződés kezdetén, mert annál kevésbé van az átfolyás szelvény a jégburkolat alatt nyitva, tehát annál kevésbé alkalmas későbbi nagy vízforgalom levezetésére. — Továbbá nagy baj az, hogy a felső Duna részekben gyakran hamarább áll be az oldás, mint délen, minél előbb a felső Duna, hanem a felső mellék-folyók jége is megindul már akkor, midőn az alsó Dunának jegen a fagyok következtében még kecsk kölekedhetnek; torábbi kalamitás az, hogy a Duna mellékfolyón néha egyszerre áll be a jégzárlás, nem úgy mint a Rajna mellékfolyóján, a mely a jég már ember-méreteket át a bizonyos sorrendben indul meg. Így például Csebenben az ott telő hajókat a jégzárlás megindulása előtt a Rajnaba teszik, bevárva ott a Mosel-jéget, a mint ez lezajlott, gyorsan átvissza a hajókat a Moselba s 48 órával később pontosan megindul a Rajna jége is. Nálunk tudvalevőleg ez másképp van, a nélkül hogy csak ezután be is juthatna a dolgon segíteni. Soha ember-gondolkodás nem volt, hogy sikertulni a légtérben folyton létesülő változásokra döntőleg hatni, egyáltalán a kozmikus fejlődésekre látható befolyást gyakorolni.

S hát mi történik a jégeljárások s az ezek által a fővárosra háruló vízvesztés sikeres eltávolítására? Ajánlatk a soroksári Dunának teljes elvárást e egy tíz ónyai széles tápszilvánnyal a zárgát vonalába való építését, a Kopasz-résznél 200 olnyire való összehúzóást a sekély helyeknek 6 lábnyira való mélyítését. Elhatározták továbbá a budai Dunarész a Margitsziget hosszabbán 150 olnyire, az ennek megfelelő részt 100 olnyire s a Margitid által átszállt folyamánál 240 olnyire összehúzóást. Azonban, mi az utóbbi munkálatok nagyobbára a szakkör tetszésével találkoztak, addig a soroksári ágnak elvárása és az őssz s vízforgalom a promontori ágba való szorítása ellen nem ellenzik támadt, mely ezen műszaki intézkedést elvetendőnek és az elegendő czélhoz nem vezetendőknek itéli. Az elégtelenség egy része ezen eljárást ágnak újból való megnyitása mellett érvel, míg más részről s ezek között a külföldi szakértők részéről is egy lépezősen alacsonyodó gátakból álló rendszer ajánlatuk, mely szerintük lehetővé tenné, hogy a jégeljárások okozta vízemelések elé határ szabassék, és a soroksári ág rendkívül

magas árvizek alkalmával megnyitassék oly módon, hogy az ezen ágat elzáró gát koronája a szükséghez képest lehorodhaték. Ezen intézkedéssel azonban éppen negatív eredmény érteket el, mert természetesen következménye az volna, hogy a víz egy részének a soroksári ágban való lefolyása következtében az észli gyorsaság apadván, az ily módon megfogott áramlat még sokkal kevésbé volna képes a promontori ágban a jeget elvezetni.

A tapasztalat rég bizonyítja, hogy 2 vagy több folyamág egymás mellett allandoan fennáll, az egyik a főágot képezi, mely az árvíz elvezetésére szolgál, míg a többieket át a kisebb víz lefolyása történik. Ugyan így állott a dolog a soroksári ágnál is, mely alacsony vízállással a víz tömeg 17, magasnál pedig 27%-t vezetete el. Ebből látható, mily nehézségekkel találkozók a folyamánál egyenként való megosztása, ami a mely a soroksári ágra néve ajánlatot, a melynél mind a két ág ne csak megmaradjon, hanem egyben bizonyos mélységet is megtartson vagy épenséggel a folyam vízforgalmát meghatározott arányok szerint egymásköztt főlössza. A nehézségek, melyeknél nemokora találkozónak, igen feltűnő módon mutatkozik a Rajnának ketté szakadásánál Wesel előtt. A riedeléri csatornának meg kellett ásnia, hogy Wesel a folyam táradási elől biztosítsa és mégis számos év telte, míg e csatorna a főfolyamot magába felvette, s a mint ez megtörtént, a régi folyam elkezdett lapulni s annyira elcsékesedett, hogy majdnem hajózhatatlanná vált.

Mindkét ág szabályozása tehát, háladástan, czélhoz nem vezeték és költséges vállalkozás volna, atól egészen eltekintve, hogy a soroksári ágnak majdnem egész hosszán egy néhol a szempont felett két lábnyira kiemelkedő sziklanyitvónal végig, melynek eltolásával bizonyára nem csekély nehézségekkel járna. S valamint műszakilag lehetetlen a vízforgalom allandoan két ágba osztása, ugy ez még sokkal nagyobb mértékben áll a jégzárlás idejére néve, s a tapasztalat arra tanít, hogy az egyik ágban elmaradhatatlanul hódoló torlódások mellett a másik ág képtelen az őssz vízforgalmat áradás nélkül elvezetni. Különbözik hogy mely fontossággal bír a soroksári ág a főváros biztonságára néve, az eléggé megmutatták az 1838-iki tapasztalatok, midőn ezen ág természetes szelvény gyanánt működött. — Welsen Cornelius „Rivierkundige Verhandlung” című munkájában — már ezelőtt 200 évvel rámutatott azon jelenségre, hogy folyamszakadásoknál az egyik ág mint főgát működik, minél előbb a jég az egyik ág szűkezzsív elzárását. Ezen a tapasztalat által fenyesen igazolt elvnek a mi a Dunánál való alkalmazásnál a választás nem lehetett nehéz, a soroksári és promontori ág között, már csak tekintettel az itt uralkodó nyugati szelekre és — mint a többiek között Hieronymi kiutatja — a víz és jég-tömegeknek ezen körülmények által okozott nyugtató-é való hajlására sem.

De nemcsak ezen egy tényről a promontori ág, ennek mélyítése és ebben az észli gyorsaság növelése mellett, hanem a mellett érvelnek a természet szerinti viszonyok is, t. i.: a Dunának törekvése, hullámának a nyugati irányt, tehát a promontori ág irányát megadja.

Azon tény, hogy ezen törekvés az észli felgomb majdezen meridióális irányban haladó folyamánál szabálytalan fennáll már Darwin kimutatta. Baer orosz akadémikus pedig ezen jelenséget a földforgása által felidézett erőkre vezette vissza.

A forgási sebesség az egyenlítőnél a sarkok felé egyre apadván, mind-n északtól délfele haladó folyamál a vízresz csk-k kisebb forgási sebességgel bíró régiókból nagyobb forgási sebességgel bíró régiókba jönnek, tehát ugyazóval visszamaradásra fognak terekedni, vagyis más szavakkal, kénytelenek lesznek a nyugati (jobb) partjok felé nyomulni. Süss tanár a Dunának ezen törekvését bővebben kimutatta.

Bajt, még pedig igen is érzékeny bajt a soroksári ágnak elvárása csakis a Csepel szigetének okozott, mely a nyári hónapokban az elzárt Dunában álló víz kigőzögölését sokat szenvedette, ugy hogy ma már a „boldogok szigetének” elvezetésére melyet néki Jenő herceg a törökök réme adott, a ig tarthat számot. A soroksári ágnak hajózhatóvá tétele és a mestani czé szeritlen zilipnek módosítása tehát sürgősen szükséges volna. Csak ne kerjük a soroksári ág megnyitását, ne a sarkantyú-rendszert, mely a franciaia folyókánál hiteltel tekeletesen elszette a legkevésbé pedig a szakértők által ajánlott bukagátat, mely az angol folyók szabályozásánál, különösen pedig a Themsenel oly rosszul váltak be.

És legyen szabad ezen alkalommal az a kérdést föltenünk, mely érték tulajdonítandó a szakértők tanácsának. A szakértők megítvása tudvalevőleg a szegedi katasztrófa által felgátolt közvélemény nyomára következtében történt. Szivesen elismerjük, hogy a Tisza-szabályozás hiányai fölött, — melyek meleség legyen mondván, a magyar technikusok előtt em voltak titkok — nyilvánított véleményét nagyjában tökéletesen helyesel-

jük; még azt is elismerjük — Kherndl tanár azon szepítgetése dacára is, miszerint a szakértők a közvélemény pressziója alatt állottak — hogy tanácsaikat kizárólag műszaki lelkiismeretük sugallta; azonban — tisztelet becsléssel ezen urak szaktudomány előtt, nekünk mégis úgy tetszik, hogy náluk sok kérdésben minden előfeltelet hiányzott. Az olasz Barillarink és a Dol-franciaia Gros és Jaquetnek már csak hazújk egyál-vizonyított. Az olasz Barillarink és a Dol-franciaia Gros és Jaquetnek már csak hazújk egyál-vizonyított. Az olasz Barillarink és a Dol-franciaia Gros és Jaquetnek már csak hazújk egyál-vizonyított.

A Pó, a Szajna, a Loire, a Schelde az Elba egészen más képződésűek mint a mi Dunánk, melylyel egyáltalában semmiféle összehasonlítást nem tölnek. A Szajna vagy a Pó folyam viszonyairól bizonyítékokat levezetni alkarni a Dunára néve, vizumtalanlag teljesen hibás eljárás. Ha Paganini arra a kérdésre, mennyi idő kell ahhoz, hogy jó hegedősé váljék az ember, azon feleletet adta: 12 év és minden napon 12 óra; ugy azon időről, a mely szükséges arra, hogy nagyobb folyamoknál szabályozási módosításokat indítványozhassunk, ezt még sokkal nagyobb mértékben lehet mondani. Tény, hogy a praktikus Amerikában, a melynél már megszoktuk azt, hogy óriási művek tervezése és keresztülvitele közt csak hónapok telnek el, még nálunk ugyanazok ugyanannyi évet vennének igénybe, hogy éppen ugyanazon gyorsan teremtő Amerikában Humphrey és Abbot hydro-technikusoknak egy egész sereg műszaki tisztel 7 mondd: hét esztendőre volt szükségük, hogy a Mississipi egyes részeit tanulmányozzák s csak ezután léptek elő a keresztül vendő szabályozási munkálatokkal. — Csoda-e hát, ha a szakértők, a kik az országot nagy sábitban átutazták s egy fél tucat folyót nagyhamar megtekintettek az idő rövidsége által okozott hiányos tanulmányok következtében, különösen a Duna kérdésében hibás dedukciók útján, hibás következtetéseket hoztak? A legveszedelmesebb változásoknak nem egyebek, hamis következtetések által nemileg eltorzított valóságoknál — mondja az angol essayista.

Hieronymiunk „A Budapesti Dunaközék szabályozása” című munkája a szakértőknek több ily tévedést mutatja ki, melyek előtt észszerűtlen tanácsok adására indították. Kivánatos volna, hogy ezen tanulmány, tekintettel mitáni alaposágra s megdöntöhetetlen számadataira mentül előbb idegen nyelven is megjelenjék, hogy így a benne megadott adatok és következtetések helytelensége Európa közöndomása jutván h-hatódó tételek ezen nyelvforgalom folyam viszonyainak nemzetközi tárgyalások megvitására. Hiszen megszoktuk már azt, viszonyaink fölött Tissot művétől kezdve Lohrer Ferencz jeromási sirlángú elhagyott „testvérjé” felett és Overmaks: „Vor schlug die Abwundung der Theiss-Überschwehmungen” című munkájáig anyi valótlant, bizart s a tényeknek meg nem felelő dolgot olvasni, hogy még csak szegyeint csodálkozás sem fogott el bennünket, midőn a szakértők urak oly szörnyen elcsodálkoztak hazánk és lakosainak műveltségét felett. Azon kérdés, vajjon az 1870-iki árvíz szakértőknek, a Duna pontos ismerőjének: Wex és Engerthnek, továbbá a magyar építész-és mérnök-egylet tagjainak, több hitel adandó-e mint a legutóbb megírtott szakértőknek, valóban alig szorult feleletre. Különbözik igen jellemzetes az a tény, hogy Kosslovsky német szakértő az Elbának magdeburgi ágánál éppen úgy járt el, mint az erre hivott közegek a soroksári damagál-I. Helyén lesz itt rautalunk Amerikára, különösen pedig a Mississipire, a mely a mi Dunánálk igen sok viszonyatban találkozik. Hiszen Amerika a maga Ohio vasútvonal szolgált mesterről ott is, a hol a gőzparók a Semmering- és Alpekes régióba kellett vezetni, a hol Ghega vezetés alatt magyar mérnökeink minden tudományukat és képességeiket érvényesítettek. Nemcsak Budapest a Duna, ugy St.-Louisnál a Mississipire volt az, a melynek egyik ágában jégzárlásokról a víz megáradt és majdezen minden érvebe a város dést részét elözölötte. Humphrey és Abbot ezen ágnak — Litterliver — elvárást, a főágnak Great stream mélyítését ajánlották, és a folyam egyben lévő nagy kiterjedését sziklát, az ugynevezett Cat's top ot elvároltatták, mely munka 3 évet telte igen be. — Ma már a nagy yankee város meg van vértve minden jégeljárás ellen. Az analógia Budapest és St.-Louis viszonyait közt elég közel fekszik. Tény, hogy a promontori ág talajviszonyai nehézségeket okoznak, hogy benne majdezen 1000 olnyi hosszú szakaszon terül el, mely 10, és csak igen ritka helyütt 8 lábnyira fekszik a szempont alatt. — Ezen zatónyok fölött kavics fekszik s a most foganatba vitt Kotrási munkálatok feladata lesz kimutatni, vajjon nem lesz-e szükséges és szikkalát repszelti. A tudományunk nagy vívmánya, a vízutannal nagy győzelem lesz az, ha a Duna szabályozása oly állapota fog hozni, hogy egy kulturrend közvéleményeknek megfelelően és a főváros kereskedelme, valamint ipara nyugodtan tovább fejlődhesék. Emelty a Duna szabályozása, melyet a magyar nemzet nyom,

hogy az anyagi haladás néhez kövét jókora darabbal előregördítse. Ami a büszke Vel-nézének az örök tenger vala, a melynek sós hullámaiba a doge gyűrűjét vető örök ósztatározandóságuk jelöl, az a szabályozott Duna Magyarországnak; különösen pedig Budapestnek a fővárgázs és nemzetközi jelentőség forrása. Megmérhetetlen áldása természetnek fővárosunkra néve az, hogy Európa legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szőlővau a nyugati műveltség közömben fekszik, utolsó nagy előőrseként azon országoknak, melyeknek a nemzetközi munkafelosztás az ipar fejlesztését tüzte ki hivatásul; fővárosunk hivata van a Balkán tartományok természetnek fővárosára néve az, hogy Európá legnagyobb folyama partján, ugy szől

